

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 43 0 Rs 139960 18 Rev
Sarajevo, 07.08.2018. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija: Marijane Omerčaušević, kao predsjednika vijeća, Mirjane Dević i dr. sc. Senada Mulabdića, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja M.Š. iz M. ..., kojeg zastupa punomoćnik B. V., advokat iz S. ..., protiv tužene Lj. k. ..., koju zastupa punomoćnik M. V., advokat iz Z. ..., radi diskriminacije i naknade štete, vr. sp. 10.000,00 KM, odlučujući po reviziji tužitelja protiv presude Kantonalnog suda u Zenici broj: 43 0 Rs 139960 17 Rsž od 07.03.2018. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 07.08.2018. godine, donio je sljedeću:

P R E S U D U

Revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Zenici broj: 43 0 Rs 139960 16 Rs od 23.10.2017. godine odlučeno je:

“Tužbeni zahtjev tužitelja kojim zahtijeva da sud utvrdi da je tužena prema tužitelju učinila diskriminaciju donoseći prvostepeno rješenje Predsjednika tuženog, broj: ... od ... godine i drugostepeno rješenje Izvršnog odbora tužene, broj: ... od ... godine, pa se radi otklanjanja ove diskriminacije i njenih posljedica, oba rješenja poništavaju, kao nezakonita, a tužena obavezuje da tužitelja registruje kao svog člana, te kojim zahtjeva da sud obaveže tuženu da tužitelju naknadi materijalnu štetu pretrpljenu zbog neobavljanja djelatnosti počev od dana ... godine, kao od dana prestanka obavljanja djelatnosti pa do ... godine u iznosu od ... KM, sve u roku od 15 dana, pod prijetnjom izvršenja, sud odbija u cijelosti kao neosnovan.

Obavezuje se tužitelj tuženom naknaditi troškove postupka u iznosu od ... KM u roku od 15 dana pod prijetnjom izvršenja.

Sud odbija tuženog sa preostalim dijelom zahtjeva za isplatom troškova postupka kao neosnovanim”.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Zenici broj: 43 0 Rs 139960 17 Rsž od 07.03.2018. godine, žalba tužitelja je odbijena kao neosnovana i prvostepena presuda potvrđena. Istom presudom odbijen je zahtjev tužene za naknadu troškova žalbenog postupka.

Protiv drugostepene presude tužitelj je blagovremeno izjavio reviziju zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da ovaj sud usvoji reviziju i pobijanu presudu preinači tako što će u cijelosti usvojiti tužbeni zahtjev ili da pobijanu presudu ukine i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

Tužena nije podnijela odgovor na reviziju.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama razloga navedenih u reviziji i po službenoj dužnosti u smislu odredbe člana 241. Zakona o parničnom postupku Službene novine F BiH br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 u daljem tekstu ZPP), ovaj sud je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Revizijski razlog povrede odredaba parničnog postupka nije razmatran jer revident ne navodi ni opisno, niti izričito bilo koju odredbu ZPP koja je nepravilno primijenjena, ili nije primijenjena, pa da bi to bilo od uticaja na zakonitost i pravilnost osporene presude.

Nije osnovan ni revizijski razlog pogrešne primjene materijalnog prava.

Iz činjeničnih utvrđenja nižestepenih sudova, za koja je vezan revizijski sud, proizilazi: da je ministarstvo ..., rješavajući po zahtjevu tužitelja, donijelo rješenje broj: ... od ... godine kojim se tužitelju odobrava rad izvan punog radnog vremena iz neuropsihijatrije u dužini od jedne trećine punog radnog vremena, počev od ... godine jer ispunjava uvjete utvrđene Pravilnikom o uvjetima za rad zdravstvenih radnika izvan punog radnog vremena, da je sjedište specijalističke ordinacije u M. ..., da je tužitelj uz zahtjev priložio dokumentaciju propisanu članom 10. Pravilnika o uvjetima za rad zdravstvenih radnika izvan punog radnog vremena, da je Ministarstvo rješavajući po zahtjevu uvidom u rješenje ovog Ministarstva broj: ... od ... godine utvrdilo da se radi o specijalističkoj ordinaciji u kojoj je tužitelj obavljao privatnu praksu iz neuropsihijatrijske djelatnosti do ... godine, kada je dobio rješenje o prestanku rada u navedenoj djelatnosti zbog odlaska u starosnu penziju, da je Predsjednik Lj. k. ..., nakon pribavljene saglasnosti Komisije za ..., donio rješenje broj ... od ... godine kojim se tužitelj povremeno angažovanom u P. S.O. M. ... briše iz Registra članova tužene jer je ... godine napunio ... godina života pa bi produženje licence bilo u suprotnosti sa Pravilnikom o utvrđivanju zajedničkih kriterija za licenciranje članova Lj. k. ... i članova K. lj. ..., i da se na osnovu

izvršenog ispisa ukida odobrenje tužitelju za samostalan rad/licenca broj: ... izdato od strane tužene, da sva prava i obaveze tužitelja zajamčene Statutom tužene reg. broj ... prestaju sa danom ... godine, da je predsjednik tuženog ... godine donio rješenje o ispravci broj ... kojim se ispravlja rješenje tuženog ... od ... godine tako što dispozitiv rješenja sada glasi: M. Š., dr. med. prim briše se iz R. č. Lj. k. .... Na osnovu izvršenog ispisa, odobrenje za samostalan rad/licenca broj ..., izdato od strane tuženog neće se obnoviti. Sva prava i obaveze zajamčene Statutom tuženog za člana M. Š., dr. med. prim, registarski broj ..., prestaju teći sa danom ... godine, te da se ovo rješenje o ispravci prilaže izvorniku rješenja i čini njegov sastavni dio i da rješenje o ispravci proizvodi pravno dejstvo od dana kada pravno dejstvo proizvodi ispravljeno rješenje, da je Izvršni odbor tuženog, rješavajući po žalbi tužitelja na rješenje broj: ... od ... godine, na sjednici održanoj dana ... godine donio rješenje broj ... od ... godine kojim je odbio žalbu tužitelja kao neosnovanu, da je tužitelj Izvršnom odboru tuženog izjavio žalbu na rješenje predsjednika tuženog broj: ... od ... godine u kojem je predložio da se navedeno rješenje poništi kao nezakonito jer se razlozi na osnovu kojih se ispravlja predmetno rješenja ne mogu podvesti ni pod jedan od razloga navedenih u čl. 217. Zakona o upravnom postupku na osnovu kojeg je doneseno rješenje o ispravci.

U iznesenoj činjeničnoj i pravnoj situaciji nižestepeni sudovi su odbili tužbeni zahtjev zaključivši da se tvrdnje tužitelja ne mogu podvesti pod pojam diskriminacije niti se postupanje tužene može smatrati diskriminatornim odnosom prema tužitelju u smislu odredbe člana 2. Zakona o zabrani diskriminacije, odnosno višestruke diskriminacije iz člana 4. stav 6. istog Zakona, kao i da takvim postupanjem tužitelj nije dovedena u nepovoljniji položaj za razliku od drugih ljekara koji su navršili ... godina života, te da tužitelju ne pripada i pravo na naknadu nematerijalne i materijalne štete uzrokovane povredom zaštićenog prava (član 12. st. 1. tačka a, b i c Zakona o zabrani diskriminacije).

Ovakav pravni zaključak nižestepenih sudova, po ocjeni ovog suda, zasnovan je na pravilnoj primjeni materijalnog prava.

Prema odredbama člana 2. stav 1. Zakonu o zabrani diskriminacije („Službeni glasnik BiH“, broj 59/09-dalje ZZD) diskriminacija je definisana kao svako različito postupanje, uključujući svako isključivanje, ili davanje prednosti utemeljeno na stvarnim ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu ili grupi lica na osnovu njihove rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, nacionalnog ili socijalnog porijekala, veze sa nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i pola, polnog izražavanja ili orijentacije, kao i svaka druga okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogućući ili ugrožava priznavanje, ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi prava i sloboda u svim oblastima javnog života.

Pod isključivanjem se podrazumjeva da je određenoj grupi onemogućen pristup određenim pravima i slobodama, a drugim nije, ograničavanje znači da je određenoj grupi osoba, zbog njihovih karakteristika, uživanje određenih prava i sloboda omogućeno ali sa ograničenjem, ne u istoj mjeri kao ostalim, dok davanje prednosti je situacija u kojoj je jedna grupa u povlaštenoj poziciji, iako za to nema zakonskih uvjeta. Osnovni elementi diskriminacije su različiti i nepovoljan tretman pojedinca koji je rezultat državnih mjera kojim se zahtjeva određeno pojašnjenje, nameću ili negiraju određene kvalifikacije, daju ili negiraju mogućnosti i uporednih grupa osoba koje su u istoj ili sličnoj situaciji tretirane povoljnije, odnosno poređenje sa drugim osobama koje se nalaze u istoj ili sličnoj situaciji, a koja je znatno povoljnija za te osobe spram onoga što uživa diskriminirani.

Prema odredbi člana 15. Zakona o zabrani diskriminacije kod dokazivanja postojanja diskriminacije postoji princip podjele tereta dokazivanja između tužitelja i tuženog. Obaveza tužitelja, žrtve diskriminacije je da dokaže činjenice na osnovu kojih se može zaključiti da je došlo do diskriminacije, odnosno, mora dokazati da je došlo do različitog tretmana, dok tuženi, lice za koje se tvrdi da je izvršilo diskriminaciju može pobiti postojanje iste na dva načina i to da tužitelj nije u istoj ili sličnoj situaciji sa osobom sa kojom se poredi i da se različit tretman ne zasniva na osnovu za koji se tvrdi da se zasniva.

Iz navedenog proizilazi da je tužitelj kao žrtva eventualne diskriminacije bio u obavezi da uvjeri sud da je tužena izvršila radnju zbog koje je protiv nje podnesena tužba i učiniti vjerovatnim da donošenjem spornih Rješenja predstavlja akt direktne ili indirektno diskriminacije, odnosno da zbog njegovih godina starosti na njegovu štetu učinjena neka razlika u odnosu na drugu osobu ili zaštićenu skupinu. Na tužitelju je ležao teret dokazivanja da postoje određene činjenice na kojima se može utemeljiti presumpcija o postojanju izravne ili posredne diskriminacije na koji je način došlo do povrede jednakog postupanja. Nakon toga teret dokaza je na tuženoj koja mora dokazati da nije došlo do povrede načela jednakog postupanja.

Po mišljenu ovog suda, osnovom izvedenih dokaza tuženi je dokazao da nije bilo različitog ili nepovoljnog tretmana tužitelja kod donošenja rješenja da se istom neće produžavati licenca jer je napunio ... godina starosti nije postupio protivno odredbama člana 2. st. 1. i čl. 4. st. 6. Zakona o zaštiti o diskriminacije, odnosno nije diskriminirala tužitelja po osnovu starosne dobi niti je povrijedio tužiteljevo pravo na rad, budući da su navedena rješenja donesena na osnovu čl. 221. stav 1. alineja 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, Statutu tuženog i Pravilnika o utvrđivanju zajedničkih kriterija za licenciranje članova Lj. k. FBiH i članova kantonalnih ljekarskih komora kojim su utvrđeni zajednički kriteriji na osnovu kojih kantonalne ljekarske komore izdaju, obnavljaju i oduzimaju odobrenje za

samostalan rad – licence, da suprotno tome tužitelje nije dokazao da je došlo različitog tretmana odnosno do diskriminacije, jer činjenica da je tužitelju nije produžena licenca za rad nakon navršenih ... godina života u skladu sa zakonom, po shvaćanju ovog suda nije dokaz da je tužena postupajući na taj način povrijedila njegovo pravo, zbog čega mu ne pripada pravo na zaštitu u smislu odredbe člana 12. ZZD.

Iz navedenih razloga ovaj sud prihvaćajući u svemu pravilne i potpune razloge nižestepenih sudova o neosnovanosti tužbenog zahtjeva tužitelja, nalazeći da su sve revizijske tvrdnje tužitelja koje se odnose na pogrešnu primjenu materijalnog prava lišene valjanog pravnog osnova, pa ih kao takve i odbija.

Ostali revizijski prigovori nisu od odlučnog značenja sa aspekta predmeta spora (član 231. u vezi sa članom 253. ZPP).

Kako ne stoje revizijski razlozi, kao ni razlozi na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, to je primjenom odredbe člana 248. reviziju tužitelja valjalo odbiti.

Predsjednica vijeća
Marijana Omerčaušević, s.r.